

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXIV

Kaina 20 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 8, 1980

Nr. 6

„AUSRA“ Nr. 16 (56)

ATVIRAS LAIŠKAS

Laiškas Lietuvos KP CK pirmajam sekretoriui
P. Griškevičiui

(Tęsinys)

Tame pačiame Varėnos rajone yra didelis, miškais apsuptas Musteikos kaimas. 1944 m. birželio mėn., tik pasitraukus vokiečiams, bolševikų partizanai apsupo jį, surinko visus vyrus, išsivedė į kryžkelę ir sušaudė, nepasigaildami net 80 metų senelio Simo Tamulevičiaus.

Ceikinių parapijos žmonės su siaubu ir ašaromis akyse pasakoja apie Lietuvos „išvaduotojus“ komunistus. Rusijai antrą kartą okupavus Lietuvą, daugybė jos vyrų, nenorėdami priimti Rusijos jungo, pasitraukė į miškus. „Liaudies gynėjai“ juos gaudė ir žudė. Ceikinių parapijoje vieną kartą sušaudė didelį būrį jaunų vyrų, o Edvardą Juršėną (Busilų km.), suradę pasislėpusį namuose, peiliais užbadė. 23 metų Prana Cicėną (Staklišės km.) išsivedė iš kambario į kiemą, nušovė.

Pokario metais visa Lietuva skendėjo kraujyje ir ašarose. Šiems įvykiams panašių buvo tūkstančiai. Nuo komunistų rankos žuvusiems paminklų niekas nestato. Apie juos tylima, lyg jų visai nebūtų buvę.

Laisvojo pasaulio istorikai rašo, kad nacių okupacijos metu Lietuva neteko 405,000 žmonių, pirmosios tarybinės okupacijos metu — 102,000, antrosios — 500-600,000 žmonių. Taigi nacių ir abiejų tarybinių okupacijų metu Lietuva neteko 1,007,000 — 1,100,000 žmonių arba 33.9 proc. visų gyventojų. Nė viena tauta pasaulyje, išskyrus Europoje gyvenančius žydus, neturėjo tokių nuostolių (Lietuvos Kat. M.A. „Suvažiavimo darbai“ t.VI, p. 417).

Nuo 1940 m., kai Rusija pirmą kartą okupavo Lietuvą, praėjo tik 39 metai. Vysnėsios kartos lietuviai gyvai prisimena kraujo ir ašarų jūras komunistų „išvaduotojų“ Lietuvoje. Kai- my šalikėse ir miestelių gatvėse dienų dienomis gulėjo tarybinių „išvaduotojų“ nužudyti ir išniekinti Lietuvos patriotų kūnai, ilgi ešelonai raudančių, į prekinis vagonus sukimštų, niekuo ir niekam nenusikaltusių žmonių buvo tremiami į Sibirą. Kalėjimai prisipildė nekaltais žmonėmis. Iš daugelio buvo konfiskuotas turtas.

Nors tarybiniai istorikai šiuos dalykus nuo jaunimo slepia, jie išliks gyvi lietuvių sąmonėje ilgus šimtmečius ir su dideliu pasibaisėjimu bus pasakojami ateinančioms kartoms.

Ne tik Lietuvos istorija, bet ir kova su religija yra slepiama.

„Filosofijos žodyne“ (Vilnius, 1975) parašyta: „Galutinai nuryti ir dingti iš žmonių buities religija gali tik išsivysčiusioje komunistinėje visuomenėje. Tačiau religijos išnykimas — ne automatiškas procesas; kad ji išnyktų, reikia atkakliai dirbti, ugdati masės ateistinė dvasia“ (p.369). Praktiškai Tarybų Sąjunga taip ir elgiasi. Ji, nekreipdama dėmesio į savo tarptautinius įsipareigojimus, net į savo šalies Konstituciją, kurioje deklaruojama sąžinės ir kulto laisvė, kovą su religija laiko vienu pagrindinių Komunistų partijos programos punktų. Šios kovos metodus nuolat tobulina ir vis didesnius reikalavimus kelia kiekvienas Komunistų partijos suvažiavimas.

(Bus daugiau)

Amerikos — Kinijos derybos Pekine

Svarstomi abiejų šalių saugumo klausimai

Pekinas. — Gynybos sekretoriaus Haroldo Browno vizitas Kinijoje davė progą dar kartą pasmerkti Sovietų Sąjungos karo žygį Afganistane. Kinijos vicepremjeras Deng Xiaoping pareiškė, kad Kinija gali suteikti paramą Afganistano sukilėliams, kovojantiems prieš sovietų užpuolikus. Kinija veiks kartu su afganų liaudimi ir trukdys sovietų agresijos ir ekspansijos veiksmams, pasakė Deng.

Gynybos sekretorius Brown pareiškė, kad sovietai nuvertė draugišką vyriausybę, su kuria turėjo taikos ir draugiškumo sutartį. Sovietų Sąjunga išreiškė savo draugiškumą sušaudydama tos vyriausybės vadą ir jo šeimą, pasakė Brown. Jis įspėjo Sovietų Sąjungą, kad abi šalys: Amerika ir Kinija gali atsilepti karine jėga, jei tų šalių jungtiniai interesai būtų pažeisti.

Sekmadienį sekretorius Brown pareiškė atvykęs į Kiniją pasikeisti mintimis, kaip abi šalys galėtų bendradarbiauti saugumo klausimuose. Toks bendradarbiavimas negrasintų trečiajai šaliai, tačiau primintų visiems, kad abi šalys siekia likti stipriosios ir saugios, pasirengusios ginti savo gyvybinius interesus.

Sekretoriaus Brown delegacija pripažino Amerikos korespondentams Kinijoje, kad vyriausybės bandymas išlaikyti pusiausvyrą ryšiuose su Maskva ir su Pekinu, traktuoti abi komunistines galybes vienodai, yra pažėistas sovietų elgesio, ypač Afganistano invazijos. Vyriausybė bus priversta atsakyti to „lygaus traktavimo“ principo, pareiškė Brown delegacijos narys.

Šio vizito, kuris truks visą savaitę, proga spauda primena ir viceprezidento Walter Mondale pareiškimą praėjusią vasarą Pekine, kur jis pasakė, kad bet kuri valstybė, kuri bandys silpninti ar izoliuoti Kiniją pasaulyje, išeis ir prieš Amerikos interesus.

New York Times karinių reikalų specialistas Drew Middleton sausio 4 d. komentavo Amerikos — Kinijos karinius ryšius. Jis nurodė, kad gynybos departamentas jau pernai užbaigė studiją apie Kinijos kariuomenės padėtį. Kinai apie 15 metų atsilikę nuo moderniai ginkluotų Vakarų ar nuo Sovietų Sąjungos ginkluotės. Aprūpinti visą Kinijos kariuomenę moderniais ginklais kainuotų mažiausiai 41 bil. dol., nustačiusi Pentagono studija, o galėtų

Prie Sovietų Sąjungos ambasados Irane įvyko kelios demonstracijos, protestuojančios prieš sovietų kariuomenės įsibrovimą į Afganistaną.

Nelaukia greito įkaitų paleidimo

Iranas reikalauja tarptautinio forumo

New Yorkas. — Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheim sekmadienį aplankė prezidentą Carterį Washingtono ir papasakojo apie savo trijų dienų vizitą Irane. Spaudai jis pareiškė, kad nereikėtų tikėtis greito amerikiečių diplomatų paleidimo. Gali užtrukti savaitės, o gal ir mėnesiai. Jis prėminė, kaip šiaurės Korėja, suimusi karo laivą „Pueblo“ įgulą, išlaikė ją 1968 m. daug mėnesių. Kalbėdamas apie Iranui grasinamas ekonomines sankcijas, Waldheimas nurodė, kad Irano vyriausybės nariai sankcijų nebijo ir nemano pakeisti savo nuomonės. Iranas reikalauja tarptautinio forumo, kuris išsklaidytų Irano skundų prieš buvusį šacho režimą ir jį pasmerktų.

Amerikos vyriausybės šaltinių žiniomis, vyriausybė nesipriešintų tarptautinio tribunolo sudarymui ir Irano skundų apie žmogaus teisių laužymą šacho režimo laikais nagrinėjimui, tačiau prieš tai turi būti paleisti amerikiečiai įkaitai. Pirmadienį sekretorius Waldheimas painiavo apie padėtį Irane JT Saugumo taryboje.

Irane tebevyksta susikirtimai tarp šijitų ir sunių sektų musulmonų Bandar Langhe mieste, prie Persijos įlankos. Teherano radijas paskelbė, kad 43 žmonės žuvo ir 110 buvo sužeisti. Abiejų sektų religiniai vadai apeliavo į žmones, ragindami užbaigti žudynes.

Tabrizo mieste tebevyksta muštynės tarp dviejų ajatolų: Khomeinio ir Shariat-Madari šalininkų. Jau penktadienį ajatolas ShariatMadari paskelbė užlaš savo rėmėjų organizaciją — Musulmonų Liaudies Respublikos partiją. Jos uždarymo reikalavo ajatola Khomeinis ir

revoliucinė taryba. Šeštadienį vyriausybė buvo paskelbusi visame Irane šventę ir ragino žmones išeiti į gatves demonstruoti savo paramą ajatolai Khomeiniui. Parduotuvės, mokyklos ir darbotviesės buvo uždarytos ir milijonai iranėčių vaikščiojo gatvėse, demonstruodami savo lojalumą Khomeiniui.

Sekmadienį Teherane minia afganų, kurie Irane lanko musulmonų dvasinę seminariją. Buvo užėmę Afganistano ambasada ir suėmė 14 diplomatų, protestuodami prieš Sovietų Sąjungos karo jėgų įvedimą į Afganistaną. Ši ambasados okupacija baigėsi už 6 valandų. Irano užsienio reikalų ministerijos pareigūnams įtikinus jaunus afganus pasitraukti.

Irano vyriausybė planuoja ištremti iš Irano Amerikos, Britanijos ir Vakarų Vokietijos korespondentus ir televizijos reporterius, nes jie nesupranta Irano revoliucijos ir iranėčių siekių.

Istahano mieste penki ginkluoti vyrai nušovė vietinio revoliucinio komiteto pirmininką Abbas Bahrinain. Sakoma, kad komitete kilo ginčai dėl miesto milicijos ir revoliucijos sąrgų sujungimo į vieną organizaciją.

Reuterio agentūra pranešė iš Ardebil miesto, kurio teismas nutėisė vieną moterį sušaudyti už paleistuvavimą, kad bausmę įvykdžius, moters kūnas buvo nuvežtas į lavoninę ir ten pastebėta, kad ji dar nemirė, tik buvo sužeista. Teismas pasiuntė į lavoninę ginkluotą sargybinių su įsakymu moterį nušauti. Agentūra rašo, kad moteriai mirties bausmė buvo priteista du sykius.

Jugoslavijos prezidento Tito sveikatą tyrinėjo amerikietis širdies specialistas dr. De Bakery ir rusas dr. Kniazev.

Prezidentas Carteris vakar nasiraišė įstatymą, kuris padės Chryslerio automobilių bendrovei išeiti iš finansinių sunkumų. Bendrovė paskelbė, jog ji parėdė daugiau naujų automobilių per paskutines 10 gruodžio mėn. dienas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų „Tass“ agentūra, kritikuodama prezidentą Carterį dėl jo kalbos apie Afganistaną, sako, kad prezidentas susirgo karine isterija, jo veiksmai pavojingi taikos interesams.

— Pakistane afganų sukilėlių vadas Hamir pasakė spaudos atstovams, jog sovietai Afganistane jau turėjo 9,600 žvūsių ir sužeistų. Badakšane keliuose mūšiuose sukilėliai praradę 700 vyrų.

— Viduržemio jūroje, netoli Izraelio krantų pasirodė sovietų žnipinėjimo laivas, prisidengęs žuvininkystės tinklais, „Lomar“. Žvalgyba spėja, jog sovietams parūpo žinia apie naują Amerikos karinę bazę Egipte.

— Valstybės departamentas paskelbė, kad Afganistane jau gali būti apie 80,000 sovietų karių.

— Šiaurinėje Airijoje, po automobilio sprogdus minai, žuvo trys protestantai policininkai. Kiti keturi buvo sužeisti.

Afganistane žuvo rusų viceministeris?

Moskva. — Sovietų „Pravda“ paskelbė sausio 3 d. apie aukštą pareigūnų Viktor Paputin mirtį. Neskelbiama mirties priežastis, tik sakoma, kad jis mirė „per anksti“. Jis mirė gruodžio 28 d., sulaukęs 53 metų amžiaus.

Užsienio korespondentai spėlioja, kad Paputinas žuvo Afganistano sostinėje Kabule. Yra žinoma, kad vidaus reikalų ministerio pavaduotojas Paputinas vadovavo sovietų karinei ir saugumo milicijos pareigūnų delegacijai, kai ji gruodžio 3 d. lankėsi Kabule.

Paputinas į vidaus reikalų ministeriją buvo perkeltas 1974 m. Jis buvo ministerio Nikolai Ščolokov pavaduotojas ir tvarkė milicijos reikalus. Sakoma, kad jam buvo pavesta sutvarkyti Afganistano sukilimo krizę.

Sovietų spauda mažai rašo apie savo kariuomenės invaziją Afganistane. „Pravdoje“ išspausdintas reportažas apie Afganistano įvykius baigtas korespondento pasikalbėjimu su Kabulo paštininku Torialai Zazai, kuris pasakė: „Gerai, kad jūs čia. Be jūsų mums būtų sunku susitvarkyti su savo priešais“.

PASAULIS SMERKIA SOVIETŲ INVAZIJĄ

Jungtinių tautų debatai apie Afganistaną

New Yorkas. — Penktos trečiojo pasaulio valstybės: Bengali, Zambija, Nigeris, Jamaika ir Filipinai pasiūlė Jungtinių Tautų Saugumo tarybai rezoliuciją, kuri pasmerkia Sovietų Sąjungos intervenciją Afganistane ir reikalauja skubiai ir be jokių sąlygų išvežti savo karines jėgas iš Afganistano.

JAV ambasadorius Donald McHenry savo kalboje pasmerkė sovietų invaziją, sakydamas, kad Sovietų Sąjunga kelis mėnesius rūpestingai planavo ir pasiruošė pulti Afganistaną. Specialus sovietų karinis dalinys gruodžio 27 d. vakare apsupo prezidento Hafizulla Amin rūmus, jį suėmė ir sušaudė. Ar mes turime tikėti, kad prezidentas Aminas pakvietė į Afganistaną kariuomenę, kad ji garantuotų jo paties pašalinimą ir egzekuciją, klausė ambasadorius McHenry? Jis pridėjo, kad Sovietų Sąjungos aiškinimas, kad Jungtinių Tautų chartos 51 straipsnis leidžia panaudoti jėgą gynybos tikslais tik įžeidžia tarptautinės bendruomenės inteligenciją.

Tarybos debatuose sovietų am-

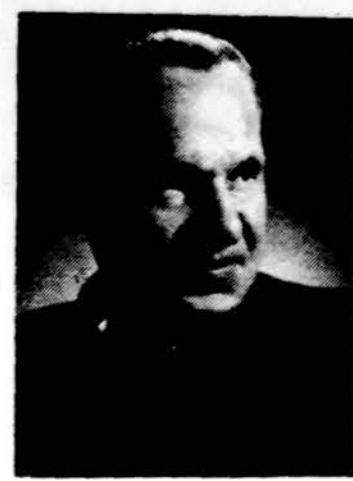
RAŠYT. J. KRALIKAUSKAS — „DRAUGO“ ROMANO LAUREATAS

Washington, D. C. — Sausio 6 d. Washingtono Dailos ir Vlado Būtenų bute buvo susirinkusi „Draugo“ daliosios literatūros konkurso komisija, kurią sudarė pirm. Antanas Vaičiūlaitis, sekretorė Marija Almenienė, nariai — Jurgis Bradūnas, Vladas Būtenas ir Virginija Gureckienė. Apsvarstę šešis prisijusių kūrinius, dauguma balsų išrinko premijai Strėvos slapvvardžiu pasirašytą kūrinių. Atplėšus voką, pasirodė, kad romano „Po ultimatumo“ autorius yra rašyt. Juozas Kralikauskas, gyvenąs Islington, Ont., Kanadoje.

Rašyt. Juozas Kralikauskas yra pasižymėjęs savo grožine kūryba jau nuo nepriklausomos Lietuvos laikų. Savo talentą jis ypač išvystė daugeliu istorinių romanų jau gyvendamas Išeivijoje. Šis romanas „Po ultimatumo“ yra jau penktas premijuotas romanas „Draugo“ konkurse. Taip pat yra laimėjęs premijų už kitus jau išspausdintus romanus. Jo raštai yra brandūs, stilingi ir skaitytojų mėgiami.

Romanas tuoj bus pasiųstas „Draugui“ ir pradėtas rinkti ir spausdinti, kad iki balandžio mėnesio išeitų iš spaudos. Premijos įteikimo iškilmes šiemet numatomos St. Petersburgo, Fla., lietuvių kolonijoje balandžio 9 d.

Šio dvidešimt devintojo romano premijos mecenetas yra Aleksas Plėnys, gyvenąs Missisaujuje prie Toronto, Kanadoje.

Rašytojas Juozas Kralikauskas

basadorius Olig Troyanovski aiškino, kad Kinija kartu su Amerika kurstė kontrarevoliucijas prieš Afganistano vyriausybę. Tūkstančiai afganų gauna karinį apmokymą kaimyniniame Pakistane. Kabulo vyriausybė kelis kart maldavo sovietų karinės pagalbos ir sovietai nusiuntė nedidelės karo jėgas. Trojanovskis protestavo dėl Saugumo tarybos sušaukimo šio klausimo svarstyti, nes tuo kurstomas šaltasis karas.

Kinijos atstovas Chen Chu pasakė, kad sovietai mindo Jungtinių Tautų chartą, siekia galios brutaliomis priemonėmis, kurios ateinančių dešimtetį grasina paverti įnirtingų kovų dešimtmėčiu.

Pakistano ambasadorius Niaz Naik pajaukė sovietų aiškinimą, kad Afganistano vyriausybė juos pakvietė. Nesiderina su logika toks aiškinimas, kad vyriausybė prašytų užsienio karių, kad ją pašalintų, pasakė Naik.

Afganistano užsienio reikalų ministris Mohammad Dost kaltino pašalintą prezidentą Aminą, kuris atnešė Afganistanui tamsią fašistinę priespaudos erą. Ministras kvietė stebėtojus į Afganistaną pamatyti, kokia gera nauja vyriausybė. Ji paleidus 2,000 politinių kalinių.

Iš Kabulo pranešama, kad sovietų beveik nesimato sostinės gatvėse. Vyriausybė trečiadienį ruošia spaudos konferenciją, žada garantuoti korespondentams saugumą.

Saudi Arabijos Olimpino komiteto galva princas Saud al Faisal paskelbė, kad Saudi Arabija nedalyvaus Olimpiniuose žaidimuose Maskvoje, protestuodama dėl sovietų agresijos prieš draugišką musulmonų valstybę. Egiptas įsakė sovietų ambasada sumažinti savo diplomatų skaičių. Egiptas pasirodė duoti Afganistano žmonėms finansinę ir karinę paramą. Egiptas nepalaikys ryšių su Sirija ir Pietų Jemenu, nes tos arabų šalys pasidavusios Maskvai, paskelbė ministras Mansour Hassan.

Britanija išreiškė savo nepasitenkinimą pranešama Maskvai, kad numatyta ministerio Gromyko kelionė į Londoną vasario mėnesį yra atšaukiama. Prieš sovietų žygį Afganistane įvyko demonstracijos Bonoje, Berlyne, Vienoje. Tass agentūra paskelbė, kad Sovietų Sąjunga yra stipri, galinga ir jos jokie spaudimai nebaisina.

Egipto viceprezidentas Mubarak pradėjo kelionę, kuri truks 19 dienų. Jis lankysis Kinijoje, Šiaurės Korėjoje, Japonijoje. JAV-se ir Vakarų Vokietijoje.

Tailandijoje Kambodijos pabėgėlių stovyklose dar nesi- baigia neramumai ir kovos tarp komunistinės „raudonųjų kmerų“ grupės ir „laisvųjų kmerų“. Sekmadienį žuvo 10 žmonių ir 45 buvo sužeisti. Praėjusį penktadienį žuvo daugiau 100.

KALENDORIUS

Sausio 8 d.: Apolinaras, Gudulė, Vilantas, Nemira.

Sausio 9 d.: Julijonas, Marci-jona, Algis, Gabija.

Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:36.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 25 l., naktį 15 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

SU VAIŽGANTU - NE SU ERODU

Priklausomai savam dvasiniam susitvarkymui kiekvienas palaiko tai Geri, tai Blogi.

Gyvenimo faktas

Pagal savo dvasinį susitvarkymą, kiekvienas iš mūsų tai prie Gerio šliejames, tai su Blogiu keliaujame. Naujuosius 1980 metus žmoniškiau praleisime, jei stengsimės savyje daugiau gėrio atgimdyti ir stipriau savyje blogį suardyti. Šiomis dienomis 14-lik metų mergaitė ir 17-metis berniukas peiliu mirtinai subadė pensininką South Bende - šiame visuomenės gėrybėmis pertekusiame ir blogybėmis gausiame krašte. Tai erodiškas jaunuolių elgesys.

Taip pat pr. metų pabaigoje juoslavė vienuolė Motina Teresė viso pasaulio buvo pagerbta, Nobelio premija jai suteikiant, už žmuniškiausią - krikščioniškiausią elgseną: už pagalbą neturtinčiausiems, labiausiai visų aplėstiems Indijos gyventojams. Tai normalus dvasiniais susitvarkiusio žmogaus elgesys.

Panašiai ir mes visi, šioje žemėje gyvenantieji, daugiau ar mažiau elgiames: tai minėtų septyniolikmečių žmogūdiškumo nuo taikomos gyvendami save ir artimą žudome, tai Motinos Teresės žmuniškumo - jos kūrybinės mis pastangomis šviettame. Kitaip tariant, mes savaime gyvenime artimui prisitaikome, tai artimą žudančiais erodais, tai per kitą gera darant, sau laimę kuriančiais Tumis - Vaidžantais. Visi tai nusiduoja atitinkant mūsų dvasiniam subrendimui - mūsų asmenybės sužmonėjimui - paprasčiau sakant, mūsų turimam geravališkumui kiekviui.

Trejo pasigimimas sveikatos

O tas geravališkumas yra ne kas kitas, kaip vienas iš trijų mūsų pilnos sveikatos pagrindų. Mat, tik trejojai susitvarkę žmogus yra tikrai sveikas. Tik kūnu, protu ir asmenybe sunormalėjęs asmuo pajėgia žmuniškai - šventiškai elgtis. Tokio elgesio visi pagedaujame, nes jau tikrai esame nekalėdiško asmens varginami visokeriopai. Vieno pagedavimo šia negana. Reikia tinkamos - labai sunkios veiklos, idant pajėgtume per 1980 metus geravališkumą priartėti. O taip artintis prie Gerio kiekvienam yra būtinas reikalas, jei mes norime dar ir toliau žmonėmis vadintis.

Save ganome pagal išmanymą

Kiekvienas iš mūsų savaip supranta sveikatos esmę: tikrą ant šios žemės savo paskirtį. Todėl ir elgiame pagal savo dvasinį pajėgumą. O jis daug įvairnesnis už genio mągymą. Vieni pasitenkina lėbavimu, kiti ištvirkavimu, tretieji per artimo lavoną žengia savos kšienės istorinio kryptimi. Vienok yra saikas - tikras matas žmogaus nemeluotam sveikatingumui seikėti. Štai ir tas sveikatos

matas. Pasaulio Sveikatos organizacija (World Health Organization) 1947 metais priėmė žmogaus tikros sveikatos aptarimą. Ji patvirtino 47 tautos, atstovaujančios savų sveikatingumo žinovų. Tas aptarimas nėra pakeistas iki šiai dienai. Jis galioja kiekvienam, taigi ir lietuviui. Jis yra štai toks: žmogaus tikra sveikata yra trejo pasigimimas žmogaus sveikumas - jo ne tik kūno ir proto tvarka, bet ir asmenybės (jausmų - nusi-teikimų) darna. Nė vienos raidės šiame aptarime mes negalime keisti. Už tai mes turime visi taip save tvarkyti, idant pajėgtume savyje elgesiu bent dalele prilygti minėtam tikros sveikatos reikalavimui. Tik minėtai trejojai susitvarkę prisistato artimui geravaliu - tikrai šventišku asmeniu. Tas žmogaus geravališkumas ir yra ryškiausia žymė, pagal kurią artimui pasitarnaujas tikrai kalėdiškas žmogus skiriasi nuo žmogaus išnaudotojo - įvairiopai žmogūdiško asmens.

Žmogaus vertė

Dangus visiems užtikrino, taiką ir ramybę - tuos didžiausius žmogui gėrybes ant šios žemės vien tik geravaliams, o ne turčiams, kuriais mes visi trokštame tapti; ne išimoklinusiems, kuriais mes visi didžiuojamės. Ne gražiausiems, kuriuos mes ant altoriaus statome; tikrai ne visokeriopai persivalgantiems bei persigeriantiems... Ne, iki begalybės nei! Tik geravaliams, atseit, asmenybe sužmonėjusiems taika ir ramybė - tas brangiausias žmogui gėris dangaus mums pažadėtas.

Mintinai išmokime minėtai trejoją savo sveikatos aptarimą ir nuo šiol kiekvienas ryžkimės trejojai sveikti. Būtinai trejojai, o ne vienaip, ar antraip - dar ir trečiaip reikia man ir tams-tai bei kiekvienam kitam susitvarkyt. Tik tada šventės taps tikrai kalėdiškos kiekvienam iš mūsų.

Mat, įvairiausias žmogaus papildomas blogis žemėje yra išdav-bent vieno iš trijų žmogaus sveikatingumo pagrindų nesusveikimo. Nuo dabar kiekvienas atgimkime supratimui, kad blogis ant žemės nėra šetono apsidėmas, ar Dangaus nuo mūsų nusigrizimas. Ne ir dar kartą nei! Blogi ant šios žemės kursto ir palaiko vienintėlis nekalėdiškas teps ir išlikęs iki dabar asmenybe pasilpu-sysis, kitaip sakant blogavaliis žmo-gus.

Tik tiek išimti gali iš gyvenimo, kiek jį padedi

Nustokime žmogui nuolat priminę negyvenimiškumą: girdi, jį pildyti Evangeliją - nereikės kalėjimo, policijos, pragaros... Tai pagedavimas prileidžiant, kad geravaliu - asmenybe susitvarkiusiu, taigi ir Evangeliją pildyti pajėgančiu, - tikrai nauju žmogui asmuo gali tapti vien tik pa-

norėdamas. Vien tik "jei". O tai yra baidi netiesa, nes geravaliu - asmenybe sveiku tapimas yra begaliniai sunkus darbas kiekvienam iš mūsų. Todėl ir nėra gausu geravalių žmonių mūsų tarpe, nes geravališkumas - asmenybės sveikumas turi būti ugdyti pradedamas dar žmogui negimus.

Reikia tėvus parengti sveikam (alkoholiu nepersunktam) naujos gyvybės pradėjimui. Reikia pradėti gyvybę sveikai motinos iššiose išnešioti, rūkaluose jos nesimikant, narkotikuose jos nemaudant. Reikia sveikai - nesužalotai naują žmogų pagimdyti, o po to sveiku dvasios, kūno ir proto maistu maitinant bei šių dienų mokslo pagrindais aprūpinant - ugdyti žmogų geravališku.

Tėvai turi būtinai trejojai būti pajėgūs: vaiką jie turi tėviškai mylėti, vaiko elgesius tvarkingai kontroliuoti ir leisti vaikui norma-liai vystytis į geravali - tikrai kalėdišką žmogų.

Kas bent kiek smegenų turįs gali prileisti, kad toks žmogus geravališkumo ugdymas yra lengvas darbas. Taigi, ar ir toliau mes kartosime iki begalybės: "Jei tu negirtausi - tu gerai gyvensi; jei tu nerūkysi - tu vėžiu rečiau sirgysi; jei tu Evangeliją pildysi - amžina ir laikina gėrybe naudosis. Tokia ir panaši kalba bei pagal tokias kalbas gyvenimas yra nežmoniškas elgesys. Tai atsakingose vietose patalpintų tamsuolių bei asmenybe menkuolių elgesys.

Tokie iki šiol gyvavo ant žmonių tamsumo bei nesumanumo. Jau Dovydas psalmėse ties kalbėjo, kas mūsų tarpe yra nesuskaitoma gausybė pasimetusiųjų - silpnagalių. Tokius išnaudojo, išnaudoja ir toliau išnaudos nežmoniškieji prekybininkai bei dvasinių reikalų nemokoviški tvarkytojai.

Nieko iš gyvenimo negali pa-imti, ko nesi jam davęs. Negali reikalauti iš žmogaus tokio elgesio, kuriam tu jį neparengi. Pasakomis - pasakėlėmis, kad ir tikrai asmenybe subrendę žmonės nėra parengiami. Čia reikalingas minėtas labai sunkus darbas visu pirmo šeimos narių nudirbamas. Toliau artimieji, mokykla, bažnyčia - visa visuomenė turi atgimti naujai vėlai. Be šitokių elgesio ir toliau slinkis užmarštin tūkstančiai metų, o geravališkų žmonių pakankamo skaičiaus mes nesulauksime. O jū būtinai mes turime užsiauginti ir kuo greičiau ir kuo gausiau juos atsakingose vietose patalpinti. Tik tada, ir tik tada, o ne bent kaip kitada mes pajėgsime paversti žmogaus elgesį Dangui priimtiniu, kiekvienam pagalbos reikalingiausiam, tada mes nusiteiksime padėti taip, kaip Tumas Vaidžantas žmonėms kad padėjo, kaip Motina Teresė kad neišpasakytai apeliestiems - neišvaizduojamai suvargusiems visą save atidavė.

Apleistajam reikia duonos ir širdies

Per visą savo gyvenimą nusi-teikime labiausiai visų apleistam taktinti, širdį jam savais darbais rodydami. Ne atvirutei, ne blizgučui ar medžiagos gabalieliui pavestime gerą darbą atlikti. Tai nežmoniškausio pagonio elgesys. Visi turime organizuoti ir darbas širdį žmogui rodyti pajėgančiųjų gretas, kaip kad Balfas, Lietuvos Dukterys, Alvdas elgiame. Tik per kitą gero darymą kiekvienas stenkimės sau džiaugsmą didinti. Kito kelio tikro džiaugsmo - neblėstančios laimės apturėjimui dar niekas nepasitūlė. Kristus priminė mums, jog ne liežuviu, o savu darbu artimui mes tampame jo pasekėjais. Tad ir pildykime tikro žmogaus pareigas per visas mūsų gyvenimo dienas. Savais darbais ir per kitam teikiama pagalba sau laimingesnių dienų sulaukimo visiems šį skyrių skaitantiems ir pagal jo nurodymus gyventi besistengiantiems Naujųjų metų proga linki šis skyrius!

Išdava. Gyvenimas yra tik pareigos atlikimas. Tad ir stenkimės kiekvienas savas žmogūdiškas pareigas atlikti kuo stropiausiai. Trejojai sveikėjimą kiekvienas pradė-

Inž. Vytautas Sadzius akordeonu groja Pulkim ant kelių, jam talkina Anelė Kirvaitytė Lietuvos sodytos Chicagoje pažmonyje.

Nuotr. M. Nagio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

PRASMINGAI PRALEISTOS ŠVENTĖS

Lietuvių atsineštosios Kūčių ir Kalėdų tradicijos išlaiko rimtį ir susikaupimą. Šeimos bei organizacijos su nuosirdumu ruošėsi Kristaus gimimo šventėms. Atšventė, kaip tėvai ir seneliai švėsdavo tėvynėje, su gražiomis tradicijomis, maldingai.

ALK Moterų s-gos 15 kp. valdybos narės gruodžio 16 d. suruošė negalinčioms pasirošti sudėtinės kūčias A. Juknevičienės bute. Atvyko kuopos dvasios vadas kun. P. Šakalys, kun. Rafaelis Šakalys ir sesės są-

kime nuo savęs. Naudokimės kiekvienas gera proga savo sveikatos pagausinimui. Pasiskaityti. Elizabeth B. Hurlock, Ph. D. Moderns Ways with Children, Whittlesey House.

SVEIKO MAISTO RECEPTAS

Bulvių bandelės su vaisiais
Orkaitė 400 1. F.

Produktai: 1 svaras išvirtų bulvių su lupynomis, 1 svaras obuolių (Jonathan), 5 šaukštai kviečių daigų, 1/2 puodelio bulvinių milo, 1/2 puodelio stambiau supiaustytų ar supaputų valakinių ar lietuviškų riešutų, 2 šaukštai korinčių, 1 kiaušinio baltymas, 1/2 šaukštelio cinamono, 2 šaukšteliai aguonų ir 2 šaukšteliai soros (Millet) grūdelių, 1 šaukštelis alyvos, 1 šaukštas medaus, 1/4 šaukštelio druskos.

Darbas: Bulves, išvirts dieną prieš kepimą, nulupiti ir sumalti. Į jas sudėti kviečių daigus, nulup-tus ir plonai sudrožtus obuolius, korinkas, cinamoną, riešutus, druską ir išplaktą baltymą su medumi. Šaukštu išmaišyti ir suspausti į pailgą ruliuką. Padalinti į 12 dalių, kiekvieną dalį suruliuoti į kamuoliuką.

Į vieną dubenėlį supilti aguonas, į kitą soros grūdėlius. 6 kamuoliukus apvolioti su aguonomis, 6 su soros grūdėliais. Dėti į lengvai alyva pateptą blėkute tik tą vietą, į kurią bus dedamas kamuoliukas. Kepiti gerai įkaitintoje orkaitėje 40 minučių.

Iškeptas bandelės sudėti dekoratyviai įvairinant jų spalvomis, ir popierinę servetėlę gražiai išdengta lėkšte.

Paruošė Adelė Duoblienė

PERLOJOS RESPUBLIKA

Premijuotas romanas JURGIS GLIAUDA

Jury komisijos narė DALIA KUCENIENĖ apie romaną rašo: Perlojos Respublikos skaitytas mėgstas Džukijos kraštas, bei rašytojo brandų stilių, sutiks romaną su dėmesiu. Gamtos spalvingi peizažai, psichologiniai įtikinantys personazų charakteriai bei dinamiški intriguojanti tematika lyds skaitytoją iki paskutinio puslapio.

Išleido Džukų Dr-ja Chicagoje 1979 m. 374 pusl., viršelis dail. P. Aleksos. Spaudė Draugo spaustu-vė. Kaina su persiuntimu \$7.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Jonas Karvelis

PREKYBININKO KELIU

Pristiminimai 1905-1977

Didelio formato, 456 pusl. Kieti viršeliai. Autoriaus leidinys. Spaudė Morkino spaustuė 1979. Kaina su persiuntimu \$13.60. Illinois gyventojai dar pridėda 73 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Antanas Rubšys

RAKTAS Į NAUJĄJ TESTAMENTĄ (Antroji dalis)

Knygoje yra 10 skyrių: Bendrija išeina į pasaulį, Bendrija organizuojasi, Bendrijos hierarchinė santvarka, Bendrija kovos lauke, Bendrijos maldos ir dora, tikrasis Dievo garbinimas, Tikroji Dievo tauta, Naujasis gyvenimas, Bendrija Pasaulinėje istorijoje, Bendrija ir amžiaus pabaiga. Kieti viršeliai, 424 pusl., Išleido Krikščionis gyvenime. 1979. Kaina su persiuntimu \$9.75. Illinois gyventojai dar pridėda 45 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Publication Number (USPS - 161000)

Subscription Rates \$40.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje U.S.A.	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 - 4:00, šeštadieniais 8:30 - 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyta sau nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Kūčių naktį pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje. Prieš Bernelių Mišias pusę valandos parap-choras, vedamas komp. J. Gaidelio, giedojo kalėdines lietuviškas giesmes, palydint galingiems vargonams ir trompete. Iškilmingas Bernelių Mišias atnauavo klebonas kun. P. Šakalys, asistuojant dr. kun. A. Jurgelaičiui. Klebono turiningas pamokslas, choro su soliste M. Bizinauskaite, gražus giedojimas visus žavėjo.

Didelė padėka choro vadovui komp. J. Gaideliui, M. Bizinauskaitei, choristams, kurių darbo vaisiais papiečiai ir visi lietuvių gerimės.

Kalėdų dieną Laisvės Varpas oro bangomis perdavė specialią kalėdinę programą, paruoštą L. V. vedėjo P. Višnio. Programos mecenatė - Volungienė. Laisvės Varpo klausytojai visą valandą (11-12 val.) su dėmesiu klausėsi žymių asmenų turtingų kalbų, per-pintų tremtyje susikūrusių choro ir solistų gerai perduotomis kalėdinėmis giesmėmis.

Kūčių ir Kalėdų d. Brocktone oras buvo pavasariškas.

Kalėdų žvaigždės šviesos jokie debesys neįstengs aptemdyti.

V. Ribokienė

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street

Tel. - GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė - Nervų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - BE 3-5893

Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
3656 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
Tel. 445-1223 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
Specializuojasi: Koronėlėse, tilteliuose ir plokštelėse.

2659 W. 59 St., Chicago - 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 p. v. p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Telef. - 282-4422

Dr. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"

2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.

Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. - GR 6-0617
6958

PASAKOTI TIESĄ AR TYLETI

Prieš olimpinis žaidimus vis daugiau kreipiamas dėmesys į sovietinę tvarką, kaip jie priima užsienio turistus. O ten vyksta ne tik sentimentalūs, dažnai nostalgijos nesutramdą okupuotų kraštų buvę gyventojai, ten turį giminių, bet vyksta ir naivūs turistai, kurie rusiškos tvarkos nepažįsta ir net netiki kitų pasakojimais. Spauda dažnai vengia apie tai rašyti, žinių perteikimo institucijos sąmoningai nutyli tuos klausimus dėl politinių motyvų arba dėl „šventos ramybės“. To reikalauja laisvųjų ir komunistinių kraštų politinių santykių atšildymas — detentė. Rusiškos tvarkos komunistinė tikrovė parodė anglų turistais istorikas Alistair Horne, kurio išspūdius pasakoją „Boston Globe“ kolumnistas William F. Buckley (gruodžio 25 d. laidoje).

Istorikas Alistair Horne kartu su savo rusiška kalbančia 21-rių metų dukterimi vyko į Morską, iš kur turėjo skristi į Tiflisą (Tbilisį) Kaukaze. Horne šiuo atveju prisimena prieš penkioliką metų Peter Flemingo pasakytus žodžius: „Lotynai ir arabai meluoja, kad kitiems patiktų, angliai meluoja pridengti save, o rusai meluoja be jokios protingos priežasties, dažniausiai patys sau darydami žalą, bet tai toks jų gyvenimo būdas“. Priminę šį rusų apibūdinimą, jis toliau pasakoja, kaip jau aerodrome turistai buvo muitininkų šurkščiui sutikti.

Jis pasakoja, kaip muitininkai moteris reikalavo, kad viena turėdama dovanoms atsivežtą šokolado plyteles išvyniotų vieną po kitos. Po to dar ją pačią nusivedė į kitą kambarį ir įsakė išsirengti šiuo metu, kai ruošiamasi olimpiniam žaidimams. William F. Buckley, komentuojuamas prof. A. Horne patirtus išspūdius, daro išvadą, kad olimpiniai žaidimai yra Sovietų Rusijos šalčio karo pralaimėjimas, nes, kai suvažiuos apie 300 tūkstančių sportininkų ir svečių, jie pamatys komunistų netvarkingumą, melą ir žiaurumus. Tai bus tikroviška komunistų patirtis.

Verta šiuo atveju prisiminti ir išsivijusį vykančių pavergtųjų tautų atstovų turistus. Jie nori aplankyti savo dar išlikusius giminių ir artimuosius. Jie vyksta į okupuotą tėvynę vedami sentimentų ir nesveikos nostalgijos. Dažniausiai jie nori pamatyti tik savo artimuosius ir kartais savo artimųjų tėvų išdraskytas tėviškes. Dieną atvežė iš viešbučio šaltu blogu autobusu į Demodjevo aerodromą. Po kurio laiko ta pati vadovė pranešė, kad jau dabar patursime lėktuvą. Bet pasirodė, kad lėktuvas į Kaukazą skrenda iš Vnuovo aerodromo, kuris yra pusantros valandos važiuavimo atstume. Kai ten sušalę ir suvargę pagaliau nuvyko, susodino juos į lėktuvą, bet kažkas buvo netvarkingas su lėktuvu. Pilotas ir jo pagalbininkas išjungė motorus, užgesino šviesas ir niekam neleido iš jo išlipti.

„Tokių atvejų jautiesi, rašo minėtas istorikas, tartum būtum povanadiname laive ant jūros dugno“. Prieš saulės tekėjimą vėl pradėjo vėžti atgal į viešbutį. Kai minėtas turistai per savo dukterį vadovė pareiškė, kad jis jau nebeneri važiuoti į Kaukazą, ji atsakė, kad Sovietų Sąjungoje galima gauti išvažiavimo vizą tik po 24 valandų.

Prie tokių „išradimų“ ir tokios tvarkos neištrūkusiam angliui jau pakako pažinti rusiškas komunistines melagystes. Jis susisieko su savo ambasada, kuri jam su duk-

mi labai greit, perdūrta didelius uogų ir vyšnių kiekius ir plačiai išnešioja jų sėklas. Biologiškai tvirtina, kad kai kurios augalų sėklos, pabuvusios paukščių žarnose, yra daigiosesnės. Tai, čia turim vieną ryškų augalų ir gyvųjų tarpusavio „bendrą darbavimą“ būdingą pavyzdį. Vadinasi, augalas teikia paukščiui maistą, bet kartu panaudoja juos kaip tobulą susidėkimo priemonę savo sėkloms plėtimuisi.

ŽVILGSNIS Į VLIKO SEIMĄ

JUOZAS GAILA

VLIKo būstinei įsikūrus sostinėje, turbūt, buvo ir natūralu, kad naujoji valdyba ryžosi pirmąją savosios kadencijos seimą, 1979 m. gruodžio 8-9 dienomis, šaukti Baltimorėje. Baltimorės vietovė patogi savo artumu Philadelphiai ir Washingtonui, taigi buvo galima tikėtis seimo, gausaus svečių iš šių palyginti aktyvių lietuviškų kolonijų. Girtina taip pat buvo mintis ruošti seimo posėdžius ne viešbutyje, bet Lietuvių namuose, tuo sumažinant rengimo išlaidas ir paremiant Lietuvį namų bendrovę, apie kurią sukasi visas pagrindinis Baltimorės lietuvių veikimas.

Pusantros dienos trukusio VLIKo seimo darbotvarkė susidėjo iš trijų dalių: 1. Tarybos ir valdybos pranešimai. 2. Tautos Fondo pranešimai, simpoziumas „Lietuvos laisvės byla — 1980 metų perspektyvoje“, paskaita „Lietuvių nusikaltimai Lietuviai“. 3. Paskaitos: „Jaunimo žodis“ ir „Lietuvos sienų klausimas“.

VLIKo tarybos pranešimą perskaitė P. Povilaitis. Pagal pranešimą tarybos veikla sklandi, kelio atstumas tarp tarybos ir valdybos nėra kliūtis. Nors valdybos patvirtinimas ir užsitęsė, bet dabar turime vieną aktyviausių valdybų ir aktyvų pirmininką. Taryba turėjusi 6 posėdžius, priėmusi metinę samatą, sudariusi 2 komisijas ir sekanti valdybos darbus.

VLIKo valdybos pirm. dr. K. Bobelio kalba buvo išspausdinta ir išdalinta seimo atstovams, kurią jis su mažais pakeitimais ir perskaitė. Pradžioje citavo jo valdybos išleistą, vadinamą VLIKo 1979 m. deklaraciją, kurios „...įvairūs samprotavimai liečiantieji planus Lietuvos laisvės byloje... ir bus pagrindiniai kėlo-džiajai VLIKo valdybos veiklai“. Dabartinė valdyba turėjo šiuos pagrindinius rūpesčius: paruošti 1979 m. samatą, koordinuoti ir išplėsti bendrą lietuvišką politinę veiklą, tarptautinį Lietuvos interesų atstovavimą. Lietuviška politinė veikla buvo plečiama atgaivinant VLIKo atstovybes įvairiose kraštuose. Pagal pirmininką, VLIKo santykiai su kitų kraštų lietuvių organizacijomis yra geri ir principiniai VLIKo pozicija yra bendradarbiauti su visomis lietuviškomis institucijomis, o ypatingai su Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Visi tarptautiniai neaiškumai, kiek tai liečia VLIKą ir kitas organizacijas, bus sprendžiami VLIKo paskelbtos Lietuvių chartos dvasioje. Bendradarbiavimas su Diplomatine tarnyba vyksta artimai. Tarptautinėje plotmėje dedamos pastangos atgaivinti lietuvių atstovavimą ACEN (Assembly or Captive Nations), ruošiamasi Madrido

konferencijai, tęsiamas bendradarbiavimas su latviais ir estais, nagrinėjamos galimybės, jei Lietuvos būtų pristatyta tarptautiniam Hagos tribunolui. Santykiai su atskirų valstybių vyriausybėmis nėra pakankamai užmegzti, o aiškesni informacijų ir pagalbos iš buvusios valdybos šiuo klausimu nebuvo gauta. Ypač didelės reikšmės esanti Atstovų rūmų priimta Pabaltijo reikalų rezoliucija ir jos priėmimas senatės turės įtakos kitų valstybių vyriausybės Madrido konferencijoje, kuri mums bus prieinamiausias forumas Lietuvos bylos pristatymui 1980 metais. Vykstant Irano ir JAV krizei, kiekvienam metu gali įvykti sprogimas, atnešantis naujas galimybes ir sąlygas Lietuvos bylos sprendimui. Tam turime būti pasiruošę.

Kitų valdybos narių pranešimai buvo trumpesni. Dr. J. Balušis, vicepirmininkas spaudos ir informacijos reikalams, pabrėžė, kad informacija yra vienintelis mūsų ginklas, pranešė apie ELTos biuletenius ir kitą VLIKo informaciją. Dr. K. Jurgėla, vicepirmininkas politiniams reikalams, kalbėjo apie kažkokių valdybos darbų trukdytojus, kokių jam jo ilgoje praktikoje su įvairiais diplomatais ir politikais nėra tekę sutikti. Vicepirmininkas organizaciniams ir visuomeniniams reikalams L. Grinius pateikė savo pranešimą raštu ir žodžiu, aptardamas savo pareigas valdyboje, nusivylimą dėl stokos nuosirdaus bendradarbiavimo, išskaičiuo VLIKo darbams atiduotą valandą ir pranešimą baigė padėka įvairiems valdybos talkininkams.

Tautos Fondo reikalais kalbėjo J. Giedraitis. Kanados TF atstovybės pirmininkas J. Vaičiūnas, įteikdamas 35,000 dolerių čekį, pastebėjo, kad VLIKo dabartinės valdybos nesutarimai su PLB mažina kanadiečių aukotojų dosnumą ir pagėdavimą, kad tie nesutarimai būtų pašalinti, nes Kanadoje PLB yra gerbiama. A. Firavicius, Toronto TF atstovybės pirmininkas, ilgesniam žodyje apibūdino sunkumus renkanti auka, kai kurių tautiečių pasyvumą kovos už laisvę darbas.

Simpoziumą „Lietuvos laisvės byla“ moderavo dr. K. Jurgėla. Pirmasis simpoziumo kalbėtojas dr. D. Krivickas apžvelgė tarptautinę politinę padėtį ir daromus pasirošimus Madrido konferencijai. Lietuvį liečianti medžiaga jau yra sukurta JAV Lietuvių Bendruomenės leidiniuose, tereikia juos dauginyti ir dalinti. Dr. B. Kaslas akcentavo apie Lietuvos informacijos stoką Europoje. Tą sprąga Prancūzijoje dalinai užpildys stambus jo veiklas pranešimą, kurio leidimui LAV Lietuvių Bendruomenė paskyrė 15,000 dolerių. J. Simanavičius informavo apie Kanados LB politinę veiklą. Ji veikia kartu su pabaltiečiais, taip pat baltarusiais ir ukrainiečiais. Reikšmingų įvykių jis laikė tų penkių tautybų memorandumą, įteiktą Jungtinių Tautoms, kuri taip pat pasirašė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas V. Kamantas. Paskutinis simpoziumo dalyvis kun. dr. J. Šarauskas atkreipė dėmesį, kad mūsų svoris šio krašto valdžios biurokratijoje yra menkas, nes mažai ten lietuvių. Permažai dominės universalinėmis problemomis, todėl nesilaikiame dėmesio ir sava reikalais. I situacijas turime žvelgti realistiškai: ne vien tik kalbėti, bet planuoti ir sudaryti konkrečias programas. Žinoti, ko prašome, ir turėti alternatyvas. Atstovų rūmuose priimta rezoliucija 200 nėra įstatymas ir ji nepareigoja vyriausybės kelti Pabaltijo klausimo. Tai yra tik kongreso nuotaukų pareiškimas, o kad jis mums yra palankus, tai mes ir taip žinome. Kitaip yra su rezoliucija finansinės paramos reikalu (ši rezoliucija, H.R. 5407, įnešė kongr. Charles F. Dougherty JAV LB krašto valdybos rūmų įstatymais ir jos stipriai susidomėjęs Valstybės departamentas ir jau svarsto įvairias galimybes.

Po simpoziumo įvyko inž. L. Griniaus paskaita „Lietuvių nusikaltimai lietuviams“. Prelegento išvedžiojimais, pasilikusius okupuotoj Lietuvioj ir pasitraukusius, gyvenančius išsivijioje, tebesaisto nepriklausomos Lietuvos valstybės įstatymai. Tie įstatymai dabartinėje Lietuvoje gyvenantiems gali būti nežinomi, todėl mes juos jiems turėtume priminti, kad jie žinotų būsimas prasižengimų pasekmes. Tam precedentas yra buvęs Nuernbergo teismas. Antrąją seimo dieną apie Lietuvos sienas ir žemėlapius kalbėjo Alg. Gustaitis. Tarp kitų išvedžiojimų ilgokai įrodinėjo savo kvalifikacijos kalbėti šia tema ir taip pat ragino LB išleisti žemėlapių išmesti kaip netinkamą. Livija Bražėnaitė-Garsienė vadinamam jaunimo žody kalbino liberalus lietuvišką jaunimo nupolitiniu, priekaištavo jaunimo kongreso rengėjams už sąmoningą ar nesąmoningą jaunimo nupolitiniu ir nesugebėjimą įprasminti jaunimo veiklos.

Seimui einant prie pabaigos, žodį tarti buvo pakviestas vysk. V. Brizgys. Jo nuomone, šandieną didžiausias Lietuvos priešas ne okupantai, bet alcholis, masinis moralinis paildumas. VLIKo veiklos pagrindas ne Amerikoje, kur darba atlieka daug

cūziškai, kurio leidimui LAV Lietuvių Bendruomenė paskyrė 15,000 dolerių. J. Simanavičius informavo apie Kanados LB politinę veiklą. Ji veikia kartu su pabaltiečiais, taip pat baltarusiais ir ukrainiečiais. Reikšmingų įvykių jis laikė tų penkių tautybų memorandumą, įteiktą Jungtinių Tautoms, kuri taip pat pasirašė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas V. Kamantas. Paskutinis simpoziumo dalyvis kun. dr. J. Šarauskas atkreipė dėmesį, kad mūsų svoris šio krašto valdžios biurokratijoje yra menkas, nes mažai ten lietuvių. Permažai dominės universalinėmis problemomis, todėl nesilaikiame dėmesio ir sava reikalais. I situacijas turime žvelgti realistiškai: ne vien tik kalbėti, bet planuoti ir sudaryti konkrečias programas. Žinoti, ko prašome, ir turėti alternatyvas. Atstovų rūmuose priimta rezoliucija 200 nėra įstatymas ir ji nepareigoja vyriausybės kelti Pabaltijo klausimo. Tai yra tik kongreso nuotaukų pareiškimas, o kad jis mums yra palankus, tai mes ir taip žinome. Kitaip yra su rezoliucija finansinės paramos reikalu (ši rezoliucija, H.R. 5407, įnešė kongr. Charles F. Dougherty JAV LB krašto valdybos rūmų įstatymais ir jos stipriai susidomėjęs Valstybės departamentas ir jau svarsto įvairias galimybes.

Po simpoziumo įvyko inž. L. Griniaus paskaita „Lietuvių nusikaltimai lietuviams“. Prelegento išvedžiojimais, pasilikusius okupuotoj Lietuvioj ir pasitraukusius, gyvenančius išsivijioje, tebesaisto nepriklausomos Lietuvos valstybės įstatymai. Tie įstatymai dabartinėje Lietuvoje gyvenantiems gali būti nežinomi, todėl mes juos jiems turėtume priminti, kad jie žinotų būsimas prasižengimų pasekmes. Tam precedentas yra buvęs Nuernbergo teismas. Antrąją seimo dieną apie Lietuvos sienas ir žemėlapius kalbėjo Alg. Gustaitis. Tarp kitų išvedžiojimų ilgokai įrodinėjo savo kvalifikacijos kalbėti šia tema ir taip pat ragino LB išleisti žemėlapių išmesti kaip netinkamą. Livija Bražėnaitė-Garsienė vadinamam jaunimo žody kalbino liberalus lietuvišką jaunimo nupolitiniu, priekaištavo jaunimo kongreso rengėjams už sąmoningą ar nesąmoningą jaunimo nupolitiniu ir nesugebėjimą įprasminti jaunimo veiklos.

Seimui einant prie pabaigos, žodį tarti buvo pakviestas vysk. V. Brizgys. Jo nuomone, šandieną didžiausias Lietuvos priešas ne okupantai, bet alcholis, masinis moralinis paildumas. VLIKo veiklos pagrindas ne Amerikoje, kur darba atlieka daug

siu savitą (nors kiek ir „šveikišką“) gyvenimo filosofiją, nenuskusti ir dar stipriai padėti naujesiems ateiviams. A. a. prel. K. Bičkauskas pažino dėdę, nes buvo, nors ir ne dažnas, dėdės nuodėmklausis. Aplankęs kada mus, dėdė vis tvirtai paspausdavo ranką ir sakydavo: „Na, dėdė, kaip gyvenai? Juk mudu abu dėdės! (Prelatas irgi buvo atsivežęs sesers dukterį iš Lietuvos, tik kiek anksčiau). Tai, jeigu šeimnininkai pasiūlys, išgersime po „satą“ už dėdės! Išgerę vieną, o mūsų paklaustas kuo galėtume pavaisinti taip mylimą ir gerbiama svečią, sakydavo: „Ogi arbatos be arbatos — jeigu turite“ (atsait, tik virto vandenilio burnelei paskalauti).

Jau vėlesniame bendrame gyvenime, nelaimėms užpuolus mūsų nedidelę šeimelę, dėdė parodė savo tikrą, jautrią žemaitišką širdį. Po sunkios automobilio nelaimės Irenai teko pagulėti ligoninėje net mėnesį laiko. Smulkutis dėdė dar labiau susmulkėjo, nieko nevalgydavo, nors ir stengiasi šeimnininkai, kiek pajėgdamas. Grįžęs iš ligoninės, vis rasdavau paliktus pietus nepajudintus ir dėdė sėdinti kamputyje, savo kėdelyje, tamsoje. Neprašydavo jau nė „vainos“, atjausdamas, kas mano širdyje tada darėsi. Atrodė, kad pakeitęs savo nuomonę apie ligonines, vis mane ramindavo:

— Nasinarvavok (nesinervink), Džana, viskas bus gera... anei čia to gerus hospitalius — pagydy! Dar ketatų metelių praėjo. Apvaizdai užtarus, atsigaivo ir Irena, tik jau dėdėkui priejo laikas iškelti ir jo apdainuotą Vilniaus kalnelių mėlynusius skliautus, pas savo „mamunę ir papunę“.

O ir palaidojus dėdą, keistu supuolimu (lyg

anksčiau įkurta ALTA, bet Europoje. Seimas buvo baigtas rezoliucijų priėmimu ir valdybos pirm. dr. K. Bobelio žodžiu.

Greičiausia girdėjime, kad VLIKo seimas buvo darbingas ir sėkmingas ir, paviršutiniškai pažvelgus į jo eigą, gal taip ir atrodytų, bet kaip buvo iš tikro?

Is 15 politinių grupių seime įsiregistravo 34 atstovai, posėdžiuose dalyvavo apie 26. Išskyrus du jaunuolius, Vaivą Vebraitę ir Liną Kojelį, ir porą vidurinio amžiaus atstovų, visi kiti pensijos amžiaus. Po kiekvieno pranešimo ir kalbos jie karštai plojo, vysk. V. Brizgį net pagerbė atsistojimu, bet mažai jie turėjo klausimų ir taip, kaip ir nieko nediskutavo. O klausiti tikrai buvo ko.

Pavyzdžiui, pirmininko pranešime nebuvo paminėti jokie konkretūs darbai, tik bendrės: veiklos koordinavimas, atstovavimas, artimi ryšiai, gairių aptvarkymas, tyrinėjamos galimybės, ruošiamas dirva, palaikomi santykiai ir t.t. Dr. K. Bobeliui pakartotinai užsiminus apie JAV Irano krizę, kad kiekvieno momento galys įvykti sprogimas, atnešantis naujas galimybes ir tam turime būti pasiruošę, niekas neklausė kaip. Išskyrus dr. J. Bobelio pranešimą, panašūs buvo ir kitų valdybos narių pranešimai. Priėmimas 1979 metų finansinės samatos, perkėlimas raštines iš N.Y. į Washingtoną, apibūdinti savo asmeninio patyrimo, išsiskaičiavimas idėjų darbo valandų, asmeniniai nusivylimai ir padėkos N.Y. ponioms tai dar ne veikla ir tikrai ne kova už tautos laisvę. Kažkoks nesuipratimas buvo kai kurios paskaitos. Sunku suprasti, kad iš okupuotajam krašto pabėgęs lietuvis, gyvenantis laisvėje ir materialinėme pertekliuje, drįstų taikyti kažkokių įstatymų ir baumes kėdiančiam okupaciją tautiečių ir dar pavyzdžiui statydamas Nuernbergo teismą, kur nusikaltėlis teisės nusikaltėli. O visgi tuo susižavėjo ALTos pirm. dr. Sidlauskas ir, tik dr. D. Krivickui autoritetingai pareiškus, kad tokia tema ne laiku ir ne vietoj ir net nesvarstytina, pats prelegentas L. Grinius prisipažino, kad jis žinojęs, jog tai nereali tema. Bet jei buvo žinoma, kad tai nereali tema, tai kodėl ja buvo trukdomas suvažiuosiuji, net iš Anglijos, laikas?

Panašiai įvyko ir su paskaita apie Lietuvos sienas. Po prelegento mėgėjiškų aiškinimų ir raginimų išmesti LB išleistą žemėlapi, atsistojęs J. Audėnas priminė, kad jau seniai buvo VLIKo sudaryta komisija, kuri nustatytų Lietuvos sienas, ir kad šiame seime nedera daryti kokių nors nutarimų tuo reikalu. Vėl beliko klausimas, kokiems galams net iš Kalifornijos buvo atgabentas paskaitininkas sienų klausimu? Aktualiai ir reikalinga tema galėjo

būti apie jaunimą. Deja, kalbėtoja ribojosi tik kalbinimais apie liberalų vedamą mūsų jaunimo nupolitiniu. Argi liuanistinės mokyklos, seselių vedamos jaunimo stovyklos, at-kų, skautų (kur ji pati aktyviai dirba) organizacijos, LB ruošiami jaunimo kongresai, PLJS yra kažkokių liberalų infiltruoti, kurie sąmoningai nupolitina lietuvišką jaunimą? Nebuvo tuo reikalu jokių klausimų ar diskusijų, atrodė, kad seimo dalyviams viskas buvo aišku...

Neviskas aišku buvo komisijų posėdžiuose, į kuriuos seimo atstovai atvyko visiškai nepasiruošę. Todėl greitomis sumetė eilę rezoliucijų ne dėl to, kad jos laisvinimo darbams būtų naudingos, bet kaip gi bus seimas be rezoliucijų. Gaila buvo iš Anglijos atvykusio atstovo Z. Juro, kuris kelias atvejais bandė seimą sudominti su tik ką Anglijoje išėjusia knyga „Land of Crosses“, parašyta kun. Michael Bourdeaux, kurioje dokumentuotai aprašyta lietuvių kova už religinę laisvę 1939-1978 m. laikotarpy, pradžiamas, kad autoriui ir leidėjams būtų pasijutos padėkos. Perskaitys rezoliucijas tos padėkos nebuvo, tada buvo vėl pakartotina prašyta ir, berods, palikta valdybai tuo pasirūpinti.

Slegiantį išpūdį sukėlė lietuvių kalbos žalojimas pranešimuose ir raštuose. Institucija, protestuojanti prieš Lietuvos rusifikaciją, kurią sudaro, jei ne aukštųjų, tai vidurinių mokslo lietuvių mokyklų mokyklų baigusi karta, neprivalėtų taip biauurioti savosios kalbos. Pranešimuose girdėjosi „...jis atvažiojo su savo baidygais... jis tol baderiuoja ir baderiuoja, kol gauna čekį...“, o raštu pirm. dr. K. Bobelio pranešimas tai didžiausias kalbos žalojimo pavyzdys. Angliškų pa-pročių rašomos datos, be reikalo naudojamos didžiosios raidės, ne vietoj sudėtos nosinės, USA vietoj JAV, sakiniuose sumaišytos lytys ir laikai, praleistos no-

Ronald Reagan, galimas respublikonų partijos kandidatas į JAV-bių prezidentus, yra geras raitelis

būti apie jaunimą. Deja, kalbėtoja ribojosi tik kalbinimais apie liberalų vedamą mūsų jaunimo nupolitiniu. Argi liuanistinės mokyklos, seselių vedamos jaunimo stovyklos, at-kų, skautų (kur ji pati aktyviai dirba) organizacijos, LB ruošiami jaunimo kongresai, PLJS yra kažkokių liberalų infiltruoti, kurie sąmoningai nupolitina lietuvišką jaunimą? Nebuvo tuo reikalu jokių klausimų ar diskusijų, atrodė, kad seimo dalyviams viskas buvo aišku...

Neviskas aišku buvo komisijų posėdžiuose, į kuriuos seimo atstovai atvyko visiškai nepasiruošę. Todėl greitomis sumetė eilę rezoliucijų ne dėl to, kad jos laisvinimo darbams būtų naudingos, bet kaip gi bus seimas be rezoliucijų. Gaila buvo iš Anglijos atvykusio atstovo Z. Juro, kuris kelias atvejais bandė seimą sudominti su tik ką Anglijoje išėjusia knyga „Land of Crosses“, parašyta kun. Michael Bourdeaux, kurioje dokumentuotai aprašyta lietuvių kova už religinę laisvę 1939-1978 m. laikotarpy, pradžiamas, kad autoriui ir leidėjams būtų pasijutos padėkos. Perskaitys rezoliucijas tos padėkos nebuvo, tada buvo vėl pakartotina prašyta ir, berods, palikta valdybai tuo pasirūpinti.

Slegiantį išpūdį sukėlė lietuvių kalbos žalojimas pranešimuose ir raštuose. Institucija, protestuojanti prieš Lietuvos rusifikaciją, kurią sudaro, jei ne aukštųjų, tai vidurinių mokslo lietuvių mokyklų mokyklų baigusi karta, neprivalėtų taip biauurioti savosios kalbos. Pranešimuose girdėjosi „...jis atvažiojo su savo baidygais... jis tol baderiuoja ir baderiuoja, kol gauna čekį...“, o raštu pirm. dr. K. Bobelio pranešimas tai didžiausias kalbos žalojimo pavyzdys. Angliškų pa-pročių rašomos datos, be reikalo naudojamos didžiosios raidės, ne vietoj sudėtos nosinės, USA vietoj JAV, sakiniuose sumaišytos lytys ir laikai, praleistos no-

(Nukelta į 4 psl.)

MŪSŲ DĖDĖ PETRAS

J. KATINAS

— Aš namislinau, Džana, — sakydavo, — kad demokratą išvindytum, anei agen į fruntus (atsait, į karą) gal išvartyti, kaip naityn seventyn (1917 m.). O mudu iš tikrųjų Amerikos, kurią dar labai mažai pažinojome, nesikraudėme: norėdami būti visiems geri, vienas balsuodavome už demokratus, kitas už „publikėnus“.

Išgyveno dėdė Petras iki 82-ųjų savo gyvenimo metelių. Buvo dar, atrodė, stiprus: ir nedidelį „steikiuką“ buvo dieną prieš tai suvalgęs ir „vainos“ lašelį išgėręs, bet, kaip toje tautos legendoje, ažuolai krinta iš karto, tik žmonės, kurie visą amžių dejuoja, krenta paskutinieji.

Viekas susikomplicavo tokiu, rodos, nekomplikuotą Petro struktūroje: kraujavimas ir inkstai, prisidėjęs dar plaučių uždegimas pakirto dėdę per keletą dienų. Paliko tik vaizdas ir malonus atminimas tokio nepaprastai paprasto „Single-minded“ — sakydavo Saulius), jautriai humoristinio charakterio, senosios kartos emigranto, kuriam, tėvynę palikus, net 63 metus reikėjo išgyventi kitame krašte be tėvų ir giminių (bent iki mūsų atvažiuojimo), be profesijos, mokslo ir kalbos, o išlikti savitu žemaitiu, susidariusiu

siu savitą (nors kiek ir „šveikišką“) gyvenimo filosofiją, nenuskusti ir dar stipriai padėti naujesiems ateiviams. A. a. prel. K. Bičkauskas pažino dėdę, nes buvo, nors ir ne dažnas, dėdės nuodėmklausis. Aplankęs kada mus, dėdė vis tvirtai paspausdavo ranką ir sakydavo: „Na, dėdė, kaip gyvenai? Juk mudu abu dėdės! (Prelatas irgi buvo atsivežęs sesers dukterį iš Lietuvos, tik kiek anksčiau). Tai, jeigu šeimnininkai pasiūlys, išgersime po „satą“ už dėdės! Išgerę vieną, o mūsų paklaustas kuo galėtume pavaisinti taip mylimą ir gerbiama svečią, sakydavo: „Ogi arbatos be arbatos — jeigu turite“ (atsait, tik virto vandenilio burnelei paskalauti).

Jau vėlesniame bendrame gyvenime, nelaimėms užpuolus mūsų nedidelę šeimelę, dėdė parodė savo tikrą, jautrią žemaitišką širdį. Po sunkios automobilio nelaimės Irenai teko pagulėti ligoninėje net mėnesį laiko. Smulkutis dėdė dar labiau susmulkėjo, nieko nevalgydavo, nors ir stengiasi šeimnininkai, kiek pajėgdamas. Grįžęs iš ligoninės, vis rasdavau paliktus pietus nepajudintus ir dėdė sėdinti kamputyje, savo kėdelyje, tamsoje. Neprašydavo jau nė „vainos“, atjausdamas, kas mano širdyje tada darėsi. Atrodė, kad pakeitęs savo nuomonę apie ligonines, vis mane ramindavo:

— Nasinarvavok (nesinervink), Džana, viskas bus gera... anei čia to gerus hospitalius — pagydy! Dar ketatų metelių praėjo. Apvaizdai užtarus, atsigaivo ir Irena, tik jau dėdėkui priejo laikas iškelti ir jo apdainuotą Vilniaus kalnelių mėlynusius skliautus, pas savo „mamunę ir papunę“.

O ir palaidojus dėdą, keistu supuolimu (lyg

kas būtų pažinojęs dėdą ir jo linksną būdą) įvyko dar kai kas.

Tas pats gimnaitis, kuris atvykęs į šį kraštą taip „sunkiai“ su dėdė bendradarbiavo, išėjo į žymius Chicago skulptorius. Suprojektavo dėdėkui gražų, lietuvišką paminklą, su stilizuotais 2 colių storumo Cor-Ten'o kryžiais (Cor-Ten'as — specialus, nerūdijantis, palengva besioksiduojantis plienas) su išpresuotais gelių ornamentais ir suorganizavo jo pastatymą kapinių dienai.

Kur buvęs, kur nebuvęs, dar iš vakaro tik šmaukšt ir įvažiuoja į kapus tų kapinių valdovas, vietinės parapijos klebonas. Dėdą jo ankstyvesniu prašymu laidojome tuose pačiuose kapuose, kur buvo palaidotas jo tėvelis, čia pat East Chicagoje, kur ir buvo praleidęs beveik visą savo gyvenimą.

Klebonas, radęs dar betriušiančius paminklų statytojus — unijistus, pareiškė: „Aš pagonišką paminklų savo kapuose statyti neleisiu! Ar jūs nematote! Kažkokios saulės, turkiški pūsmėnuliai, gėlės, į ką tai panašu! Tuojau išvežti laukan!“

Užtruko po to dar keletas savaitžių, kol atvažiavęs pats skulptorius ir jo padėjėjai ir, atsivežę pusę Šv. Kazimiero lietuvių kapinių Chicagoje paminklų archyvo, pagaliau įrodė klebonui, kad tokius kryžius lietuviai stato savo kapinėse Chicagoje jau daugiau kaip 50 metų ir niekas, net pats kardinalas Cody jų iš kapinių nemėto.

(Pabaiga)

KAINŲ KILIMAS IR INFLIACIJA

Bet bendrovės pelnus didina

P. INDEKKA

Sustojus gazolino stotyje, teko nugirsti tokį pokalbį: „Iva, žuojant į jūsų gazolino stotį ant skelbimo lentos pastebėjau, kad už galioną jūs skelbiatė 84,9 cent., bet kai reikėjo mokėti, jau skaitote 86,9 cent. Argi bepumpuojant taip staigiai pakilo kaina?“ Atsakyme aiškina, kad dabar gazolino kaina keičiasi ne dienomis, o valandomis. Nepamirština, kad kainų kaitaliojimas yra pelno ištroškusioms alyvos bendrovėms palaima. Juk pelnas yra svarbiausias ūkinės sistemos variklis. Prezidentas yra paskelbęs energijos taupymo programą ir kovą su infliacija. Kas nori taupyti pinigų, tegul nelipa į automobilį, nes energijos taupymas vykdomas tik kainų kėlimu. Todėl, sekant vyriausybės pagedavimą, taupyti energiją, keičiant kainas gazolinui, atliekamas patriotinis darbas — atbaigti žmonės nuo jos nereikalingo eikvojimo.

Tokie išvedžiojimai sklando iš Baltųjų rūmų apie ūkiską gyvenimą, infliaciją, dolerio vertės kritimą, energijos taupymą. Žmonėms tai jau yra įprasta. Todėl jau atėjo laikas keisti ir prezidento patarėjams nuomone apie ekonominio gyvenimo palaidumą. Vienas patarėjas — H. Jordan atvirai išsireiškė, kad prekių įvertinimas dėl kainų kilimo ar pinigų vertės sumažėjimo nesukuria pelno. Bet pripuotėnė ir kitokios operacijos duoda papildomo pelno, o ne tik normalios verslo operacijos ir pan., kaip dabar šokinėjanti gazolino kaina.

Infliacijos tramdytojas Alfred Kahn mano, kad pelno godumas Amerikos verslininkus jau yra pastatęs į viešąjį teismą. Kyla klausimas, kada jie išgirs publikos sprendimą, nes mėsos kainos per mėnesį pakilo 13 procentų. Nekontrnuojant kainų ir atlyginimų, laisvoje ūkininkavimo sistemoje visada atsitinka, kad, besigaudant pelno ir besikubant, sumaisomi batai — ant kairės kojos užmaunant dešinės kojos batą ir, vėlant pelną, pargrūnama.

Kelios bendrovės sugebėjo iš žmonių kišenių išspausti didžiulius pelnus: American Telephone and Telegraph — 5,2 milijono dol. ir pelnas pakilo 10%, lyginant su 1977 m., General Motors — 3,5 bil., pelnas pakilo 5%, Exxon — 2,7 bil., pelnas pašoko 13%, Standard Oil of California — 1,1, pelnas pašoko 10% ir t. t.

Didelis pelnas lengvai praško infliacijos procentą, kuris toli atsiliko.

Senovės Kinijoje, valdomoje imperatorių, buvo įstatymas, kad sugautiems kišenvagiams nuskusdavo antakius ir publika nuo jų lengvai galėdavo apsisaugoti. Dabar Baltieji rūmai turtingas kompanijas įtraukia į „Honor roll“ sąrašą, kad, atėjus rinkimams, jos nesigailėtų mesti didelių sumų rinkiminei propagandai, nors įstatymu yra apribota suma tik 1000 dol. Jeigu atsiranda duodančiųjų, imančiųjų niekad netrūksta.

Yra kompanijų, kurios kovodamos su infliacija ir kainų kėlimu prarado dalį pelno, nors pajamos siekė milijones sumas, pvz., Greyhound 1978 m. padarė pelno 58 mil. dol., bet pelnas krito 29%, palyginus su 1977 m. Coors — 54 mil. dol., pelnas sumažėjo 19% ir Pabst Blue Ribbon — 11 mil., pelnas krito 40%. Mat, žmonės dėl šaltos žiemos mažiau gerė alaus. Nežiūrint, kad jų pelnas nukrito, jos dar neišmetė sidabrinio šaukšto iš rankų ir pajėgė nu-graibyti puteles, infliacijos sukelias.

Vyriausybė visiems biznieriams sudaro puikiausias sąlygas turtėti, nes infliacijos metu

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

KALĖDŲ EGLUTĖ

Gruodžio 30 d. Lituanistinė mokykla surengė Kalėdų eglutę Maironio Parko salėje. Susirinko tėveliai, močiutės, tėvukai ir kt. Buvo malonu svečių tarpe matyti naują mūsų kolonijos gyventoją St. Rudį su žmona Elzbieta, kuris gyvendamas įvairiose laisvojo pasaulio lietuvių kolonijose ne tik priklauso lietuviškoms organizacijoms, bet aktyviai per eilę metų jose dirbo, atlikdamas daug ir didelių darbų. Tikime, kad ir mūsų kolonijoje įsijungs ir lietuviška veikla.

Programą pradėjo G. Dabrilaitė, pasveikindama visus susirinkusius. Kartu su G. Prapulyte padėkdamavo eilėraščių ir

pranešė, kad mokiniai suvaidins V. Frankienės parašytą vaidinimą „Užburti vaikai“. Režisavo mok. J. Dabrilienė ir N. Pranckevičienė. Parūpino ir artistų drabužius. Vaidino visi labai gražiai. Buvo vaizduojami geri ir blogi vaikai. Laumė, kuri vaidino L. Domantaitė, būrų lazdele užbūrė bloguosius vaikus ir jie pavirto aviniais. Gerieji vaikai jų galėjosi ir prašė laumę, kad atburtų. Laumė prižadėjo, jei vaikai tiksliai atsakys tris klausimus. Vaikai atsakė ir laumė savo pažadą ištesėjo. Vaikai pasižadėjo būti gerais, eiti į mokyklą ir niekada nemeluoti. Akordeonu pagrajo A. Plodžinskienė. Pabaigoje atkeliavo Kalėdų senis, kuriuo buvo mokinio Antano tėvelis A. Pridotkas. Apdovanojo mokinius, mokytojas, buvusias mokytojas A. Dabrilaitę - Plodžinskienę ir B. Miliauskaitę su dovanomis.

5

DRAUGAS, antradienis, 1980 m. sausio mėn. 8 d.

duotas sviestas yra iš Europos bendrosios rinkos „sviesto kalnų“ atsargų, kurių neparduoda vietos rinkoje, kad nenumašytų sviesto kainos. Šis pardavimas, kaip ir prieš daugelį metų, yra iššaukęs politikų ir ypač mokesčių mokėtojų pasipiktinimą. (t)

Judėjime, judėjime, kad lietuviška sąmonė neužsiltų, turime vilti ten, kur kitiems jos nėra. Kun. F. Gureckas

A. + A.

TADUI TALLAT-KELPSAI mirus,
giliai užuojautą reiškiamo visai TALLAT-KELPSŲ šeimai.

Kikilų šeima

Kenosha, Wisconsin

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

A. + A. Stanislava Budrytė - Kikilienė

Gyveno Kenosha, Wisconsin.

Po sunkios ir ilgos ligos mirė 1980 m. sausio 6 d., 11:10 val. ryto, sulaukusi brandaus amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kretingos apskr., Platelių valsč., Beržoro bažnytkaimyje. Amerikoje išgyveno 29 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukros Regina, Lucė ir Genovaitė; Lietuvoje sūnus Adolfas su šeima; sesuo Karolina Žvirzdienė su šeima Kenoshoje, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, 6 val. vakare Piasecki kopyčioje, 2002 — 52nd Street, Kenosha, Wisconsin.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 9 d. iš kopyčios 10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Petro par. bažnyčią, 2224 — 30th Avenue, Kenosha, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į St. James kapines, Kenosha.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukros, sūnus, martė, anūkės, prosnūkė ir kiti giminės.

A. + A. ELVYRAI SKOPIENEI mirus,
giliai užuojautą reiškiamo jos vyrui ALEKSANDRUI, EDVARDUI, DŪNAI, APOLINARUI ir NIJOLEI SKOPAMS ir visai šeimai.

Rita ir Algis Turniai
Vidas ir Irena Kužellai

Mylimam broliui

A. + A. ANTANUI GAUDIEŠIUI

Lietuvoje mirus, seseriai EMILIJAI ir PAULIUI KANTAMS nuoširdžią užuojautą reiškia

Ada ir Edvardas Žemaitaičiai

Mylimiesiems motinai ir tėvui

A. + A. Dr. Teklei ir Adomui Daugirdams

mirus, dukrai IRENAI NEKUVIENEI, mūsų draugijos narei, ir artimiesiems reiškiamo giliai užuojautą.

Lietuvos Dukterų Draugija

A. + A. STANISLAVAI KIKILIENEI

mirus,

DUKROMS, SŪNUI su šeima ir seseriai KAROLINAI giliai užuojautą reiškiamo.

O. Kiesylienė su šeima
A. Kikilas su sūnumis

A. + A. ELVYRAI SKOPIENEI mirus,

jos vyrui ALEKSANDRUI, sūnui APOLINARUI su šEIMA bei visiems giminėms, nuoširdžią užuojautą reiškia

Jūrų Šaulių Kuopos „Klaipėda“
pirmininkas ir valdyba

B. KRIKSTOPAITIS JŪRŲ KELIAIS

(Jūrų kapitono atsiminimai)

Išleista autoriaus teisėmis 1979 m. Didelio formato. Kieti viršeliai. Spaudė DRAUGO spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$11.10. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629
Illinojaus gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio

Išgyskite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgart'o Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629
\$7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti:

APLINK MUS

× **Motinos Marijos Kaupatės**, šv. Kazimiero seserų vienuolijos įkūrėjos, 100 metų gimimo sukaktis centriniame name Chicagoje buvo paminėta kaip tik jos gimimo dieną, sausio 6, koncelebracinėmis šv. Mišiomis ir akademinėmis dalimis. Minėjime dalyvavo beveik visos iš artimesnių aplinkinių seselės, būrys kunigų, motinos Marijos giminių ir pasauliečių. Pamaldose ir akademijoje dalyvavo ir Chicago arkivyskupas kard. John Cody (plačiau duosime vėliau).

× **"Draugo"** atkarpoje šįdien baigiamas spausdinti J. Katinio atsiminimus "Mūsų dėdė Petras". Rytoj pradėsime spausdinti rašt. Vacio Karoliūno novelę "Akmuo".

× **Šv. Kryžiaus ligoninėje** bus duodamas kursas, kaip gydytis po širdies ir plaučių ligų. Kursus rengia specialus skyrius. Kursai bus sausio 29-30 dienomis 7-10 val. vak. Registracijos reikia iš anksto tel. 434-6700, ext. 200.

× **Studentų ateitininkų sąjungos** naujoji valdyba išleido aplinkraštį, kuriame pateikia savo ateities veiklos planus ir valdybos sudėtį. SAS naujas pirmininkas yra Edis Razma (1046 Mozinga, Celveland, Ohio 44119) Andrius Kazlauskas — vicepirmin., Dana Balčiūnaitė — sekr., Rena Vyšniūnaitė — iždin., Rėda Ardytė — korespondentė ir Rūta Staniškytė — aplinkraščio redaktorė. Iš svarbesnių subvymų numatomos vasaros kursai gegužės 24-25 d., vasaros stovykla rugpjūčio 24-25 d.

× **Frank Savickas**, kuris yra Illinois senato daugumos vado pagalbininkas, pareiškė, jog jis budės gindamas, kad piliečiai nemokėtų dėl rasinių pasikeitimų įvairiose miestų dalyse. Jis taip pat pasisakė prieš kaulinių panaudojimą valdžios įstaigų darbuose, nes tai sumažina darbo galimybes unijų nariams.

× **F. Kaminskis** laišku "Sun-Times" dienrašty reikią nepasitenkinimą, kad gubernatorius Thompson nesukubėjo su finansine pagalba Chicago mokykloms.

× **Stasė Cevevičienė**, Šaulių sąjungos centro valdybos ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų vadovė, paruošė vaizės Balso Chicago apskritys lėšų teikimo vajuos užbaigiamos susirinkimo proga. St. Cevevičienė talkininkavo šaulės Marija Šeduikienė ir Vilma Petrovienė. Balso užbaigiamasis susirinkimas įvyko gruodžio 16 d. Vajaus globėjai jau ketvirtą kartą buvo Midland Savings and Loan Asociation prezidentas Frank Zogas.

× **Gediminas Micevičius**, Michigan City, Ind., padėkojo už šventines korteles ir atsiuntė 25 dolerių auką. Už didelę paramą dienraščiui esame jam labai dėkingi.

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuomėjimais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747 (sk.)

× **Pasipuoškite savo namus** lietuviškais užuolaidomis. Baltos nailoninės su atausiais ramunių žiedais — 15x3½ jardo; kitos baltos nailoninės su jautu geltono šilkinio siūlo raštais, į apacią didėjančiu — 12x3½ jardo. Kaina 15 dol. jadas. Teirautis tel. 687-8874.

× **Dėkodami už kalendorių**, po 5 dol. aukojo: Myk. Smeltorius, St. Eičinas, Jonas Butvilas, S. Jokūbonienė, J. Valokaitis, Ursulė Ivanauskienė, J. Valauskas, M. Biliūnas, Juozas Laukaitis, Pl. Balynas, P. Didžbalis, Z. Samuolis, Ant. Pranskūnas, Pr. Jančiūkas, Pr. Mikus. Visiems maloniai dėkojame.

× **Kazė Jameikienė**, Rockford, Ill., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol., auka. Labai ačiū.

× **Ciprijonas Genutis**, "Draugo" ir kitų laikraščių foto korespondentas, ilgesnį laiką sunkiai sirgęs, jau sugrįžo iš ligoninės ir sveiksta namuose.

× **Kristijono Donelaičio mokyklą** balius ruošiamas vasario 2 d. (ne sausio 13 d., kaip buvo anksčiau paskelbta), Lietuvių tautiniuose namuose.

× **Vincas Vaičiūnas** iš Kalamazoo, Mich., palinkėjo "Draugui" laimingų 1980 metų ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Kazys Cherniauskas**, gyv. Cannes, Prancūzijoje, atsiuntė Garbės prenumeratos mokėstį — 25 dolerių auką. Už didelę paramą esame labai dėkingi.

× **Kazys Rutkauskas**, Rockford, Ill., savo laiške "Draugui" išskėlė didžiulę mūsų spaudos reikšmę kovojant už pavergtą Lietuvį. Kartu atsiuntė ir auką. Dėkojame.

× **Emilija Juršėnaitė**, Eika-giškė, savo Naujųjų metų linkėjimus "Draugui" palydėjo 10 dol. auką. Ačiū.

× **Ona Zukienė**, Glendale, Calif., prie prenumeratos mokėstio pridėjo 10 dol. auką. Dėkojame.

× **Stasys Čenkus**, Howard Beach, N. Y., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auką. Ačiū.

× **Visuomenė kviečiama** į Kr. Konelaičio Lituanistinių mokyklų ruošiamą žiemos balių vasario 2 d. Tautiniuose Namuose. Bilietai gaunami mokyklos raštinėje arba paskambinus p. Danaui Šlenienei tel. 436-2794.

× **Brighton Parko Lietuvių Namų** savininkų dr. Jos valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą sausio 20 d., sekmadi., 2 val. popiet. Vyčių salėje, 2455 W. 47 St. Bus renkama nauja valdyba ir kiti svarbūs reikalai aptariami. Narių dalyvavimas būtinas. Po susirinkimo draugiškos vaizės. **Draugijos valdyba** (pr.)

× **Papiežius Jonas Paulius II** atskirose privačiose audiencijose priėmė Graikijos ministrą pirmininką Karamanli, Olandijos valstybės ministrę Margą Klompę ir penkis Argentinos vyskopus, atvykusius į Vatikaną su oficialiu ad limina vizitu.

× **Atskirose privačiose audiencijose** šventasis Tėvas priėmė Lenkijos katalikų bažnyčios primą Varšuvos arkivyskupą kardinolą Višinskį ir taip pat iš Lenkijos atvykusį Tarnovo vyskupą Ablewicz.

× **Atskirose privačiose audiencijose** šventasis Tėvas priėmė Lenkijos katalikų bažnyčios primą Varšuvos arkivyskupą kardinolą Višinskį ir taip pat iš Lenkijos atvykusį Tarnovo vyskupą Ablewicz.

× **Atskirose privačiose audiencijose** šventasis Tėvas priėmė Lenkijos katalikų bažnyčios primą Varšuvos arkivyskupą kardinolą Višinskį ir taip pat iš Lenkijos atvykusį Tarnovo vyskupą Ablewicz.

× **Atskirose privačiose audiencijose** šventasis Tėvas priėmė Lenkijos katalikų bažnyčios primą Varšuvos arkivyskupą kardinolą Višinskį ir taip pat iš Lenkijos atvykusį Tarnovo vyskupą Ablewicz.

× **Atskirose privačiose audiencijose** šventasis Tėvas priėmė Lenkijos katalikų bažnyčios primą Varšuvos arkivyskupą kardinolą Višinskį ir taip pat iš Lenkijos atvykusį Tarnovo vyskupą Ablewicz.

Dalis Vokietijos LJS suvažiavimo dalyvių klausosi paskaitos. Suvažiavime dalyvavo 60 jaunuimo. Nuotr. Georg Wiegand

IŠ ARTI IR TOLI ARGENTINOJE

— **Vasario 16 d. minėjimas.** Programa yra sekanti: minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 17 d. Tos dienos ryte 10 val. Buenos Aires miesto katedroje iškilmingos šv. Mišios, laikomos Lomas vyskupo. Tos dienos 17 val. Lietuvių bažnyčioje Avellanedoje bus pamaldos už Lietuvą, tiems kurie negali nuvykti į miestą, po to minėjimas Lietuvių salėje. Lietuviškai kalbėti kviečiamas svečias iš JAV V. Kleiza.

— **Imigrantų muziejus.** Yra manoma steigti imigrantų muziejų. Projektas kilo iš Argentinos karinės valdžios. Į muziejiaus komisiją įeina Jul. Mičiūdas.

— **Bitutietės** nuo savo įsikūrimo nuolat rūpinosi padėti artimui. Tos idėjos neišsivadėjo ir dabar. Jos išrūpino iš Balso dolerių ir sušelpė bėdona pakliuvusius asmenis. Jos gavė 350 dolerių, išmainius gauta 400,000 pezu (nauju). Su ta suma buvo sušelpa dešimtis mūsų reikalingų šalpos tautiečių, duodant visiems po lygiai — 40,000 pezu. Antru kartu — gegužės 21 d. bitutietės vėl gavė 350 dolerių, kuriuos išmainius gauta 430 tūkstančių, pasikeitus dolerio kursui. Šie pinigai buvo išdalinti tarp trylikos asmenų. Tenka paminėti penkis moteris, Estevez ligoninėje, kurioms buvo nupirkti maisto už 10,000 pezu. Abiejais atvejais sušelpėjų asmenų sąrašai pasiūti Balso įstaigai į Chicago.

— **Imigrantų diena.** Gruodžio 2 d. Imigrantų katalikų centras Bocoje atšventė Imigrantų dieną. Minėjimas pradėtas šv. Mišiomis, kurias atnašavo vienas iš kunigų Imigrantų direktorių, koncelebruojant apie penkiolikai kunigų — kiekvienas tautos atstovam. Lietuvius atstovavo kun. A. Lubickas. Mišių metu per Pasaukojimą kiekvienas kunigas pasimeldė savo kalba. Giedojo puikus Quilmes Lujan Marijos bažnyčios choras. Altorių supo visų tautų vėliavos ir delegatai. Gražiausia ir gausiausia grupė sudarė lietuviai — "Inkaro" ansamblis, taip pat gražiai atrodė mergaičių korėjiečių grupė. Du "Inkaro"

dalyviai buvo parinkti atnešti prie altoriaus Mišių auką. Po pamaldų didžioji Imigrantų salėje įvyko įvairių tautų meno programa. Šoko čiliačiai, paragvajiečiai, (jų įdomus šokis su buteliu ant galvos), trečioji eilė šoko lietuviai. "Gintaro" ansamblis pašoko tris tautinius šokius, sulaukdamį gausių katučių. Po to pasirodė korėjiečių mergaičių choras su savo spalvingais tautiniais rūbais. Paragvajaus jaunimas užbaigė šią meno programą. Salė ir bažnyčia buvo pilnos įvairių tautų svečių. Buvo ir nedidelis būrelis lietuvių.

— **Iškilmingos vestuvės.** Kolonijos žinomas veikėjas Juozas Raul Stalioraitis, dabartinis SLA organizacijos pirmininkas ir buvęs ALOS tarybos pirm. ir Elena Juana Cortes Ramonaitė, lapkričio 17 d. sukūrė šeimos židinį. Bažnytinės jungtuvės įvyko Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje. Prie gėlių išpuošto altoriaus juos palydėjo jaunojo motina Val. Stalioraitienė ir jaunosios tėvelis Fr. Cortes. Jaunosius sutuokė kun. Aug. Steigvilas, jam asistavo svečias iš Amerikos kun. Juozas Dambrauskas, tėvų mariojonų provincijolas, ir klebonas kun. Juozas Petraitis. Kun. Dambrauskas tai progai pasakė specialų pamokslą. Bažnyčioje giedojo SLA "dainų mergelės".

— **"Žibutės"** vadovaujamos dr. J. Simanauko, vargonais grojo Timinskaitė. Šauni vestuvių vakarienė įvyko SLA salėje dalyvaujant dideliui skaičiui svečių. Vestuvėse dalyvavo vieškinis iš Brazilijos Danielė Ruzgaitė ir Irenė Skurkevičiūtė. Jaunieji povestuvinei kelionei išvyko į Mendozą ir Čilę. Jaunoji E. Stalioraitienė jau daug metų darbuojasi SLA organizacijoje yra buvusi c. valdybos sekretore.

— **Stasys ir Matilda Valančaitė** Banyliai paminėjo savo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį. Lietuvių centre, laike pietų, jie buvo LC pirmininko ir draugų pasveikinti. Banyliai turi didelę urminę maisto krautuvę. Parduotuvėje jiems padeda jaunesnysis sūnus Jonas, gvyresnysis, Rikardas, turi savo nuosavą optikos laboratoriją ir optikos instrumentų būrį.

J. A. VALSTYBES

— **Iniciatorių grupė** St. Petersburg, Fla., pasiūlė sudaryti komisiją, kurios tikslas būtų apirūpinti St. Petersburgo mokslo įstaigas ir viešąsias bibliotekas lituanistine literatūra anglų kalba. Valdyba savo š. m. gruodžio mėn. 19 d. posėdyje, apsvačiusi išskeltą klausimą ir jam pritardama, kartu tikėdamasi, kad sumanymo iniciatoriai sutiks įeiti į komisiją, šią komisiją tvirtina tokios sudėties: Dalia Bobelienė, Ona Galvydienė, Leonas Kačinskas Kazus Palčiauskas ir Antanas Ragelis. Komisijos užduotis rinkti tam reikalingą lėšas, spręsti, kokią literatūrą pirkti ir kurioms įstaigoms ją skirti. Komisija pradeda darbą tuojau ir tikimasi, kad tai renkant lėšas, tiek pavieniai asmenys, tiek organizacijos neatsisakys paremti savo auką komisijos užsibrėžto gražaus darbo. Pradžiai klubo valdyba paaukojo 125 dol. cianam komplektui "Enciclopedia Lituanica".

— **St. Petersburg, Fla., ruošiamame** 1980 m. kovo 6-9 dienomis tarptautiniame festivalyje mūsų meno bei tautodailės paviljoną sutiko įrengti ir jį tvarkyti Vytautas Augustinas. L. Žvynienė vadovauja maisto gamybai ir P. Vasiliausko koordinuoja dainų bei šokių pasirodymus.

— **St. Petersburg, Fla., Lietuvių klubo** pirmininko Kl. Jurgeles gimtadienis buvo paminėtas gruodžio 9 d. pietų metu. Vicepirmin. K. Urbaitis pasveikino visų susirinkusių vardų. O. Galvydienė trumpai papasakojo pirmininko veiklą. Klubo moterų dainos vienetas, vadovaujamas E. Rūksteliene, padainavo kelias dainas. I. Račinskienė įteikė draugų gėles ir dovaną.

— **Knygos "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės"** autorius dr. A. Rukša, pats kaip Lietuvos karininkas dalyvavęs kovose su lenkais, kruopščiai surinkęs žinias iš lietuvių ir lenkiškų šaltinių, paruošė didžiulį veikalą, kurį LKVS Ramovės centro valdyba, talkinant "Kario" redakcijai ir administracijai, išleis dviem stambiais tomais. Visi lietuviai, ypač ramovėnai, yra prašomi į talką c. valdybai atlikti šį svarbų darbą. Kviečiami tapti knygų garbės leidyklais, mecenatais ir garbės prenumeratoriais. Laiškus su čekiais prašoma siųsti CV pirmininko A. Jonaičio adresu (1223 E. 175 Cleveland, Ohio 44119).

— **Dail. Vlado Vaitiekūno** dailės meno paroda St. Petersburg, Fla., įvyksta 1980 m. sausio 26-27 d. Lietuvių klubo mažojoje salėje. Parodos atidarymas šeštadienį (26 d.) 5 val. p. p. Atidarymo žodį tars klubo pirm. Kl. Jurgėla. Sekmadienį (27 d.) ten pat bus pristatymas Vlado Vaitiekūno parašytos knygos: Reinkarnacija. Pristatymas įvyks 4 val. p. p. Kalbės pats autorius, taip pat su pažindins su savo kūriniais.

CHICAGOS ŽINIOS

MOKYKLOS IŠGELBĖTOS

Springfielde šeštadienį buvo susitarta, kaip gauti 875 mil. dolerių ir išgelbėti Chicago miesto mokyklas nuo uždarymo. Tačiau numatomas kai kurių mokyklų sujungimas, personalo sumažinimas, kai kurių pastatų uždarymas, bet mokytojams algas išmokės jau šią savaitę.

SNIEGAS CHICAGOJE

Chicago mieste per metus vidutiniškai iškrinta 40 inčų sniego. Pereitą žiemą iškrito arti 90 inčų, o šiemet iki sekmadienio tebuvo tik penki inčiai. Taisgi dar tenka laukti daugiau sniego.

BOMBOS CHICAGOJE

Šeštadienio naktį sprogo bomba Club Continental restorane, 5517 N. Lincoln, Chicagoje. Kita bomba buvo rasta prie Calumet upės, netoli Jugoslavijos laivo. Policijai įsakyta budriai saugoti jugoslavų nuosavybes, nes ima reikštis pasikėsinimai prieš jugoslavus.

AUKSAS IR DANTYS

Labai kylanti aukso kainos sudaro rūpestį dantistams ir pacientams. Dantų taisymas vis brangsta ir dantistai, dažnai turi kelti kainą už patarnavimą, būto savininkės 90,027 dolerių.

TURĖS GRAŽINTI 90,027 DOL.

L. Woodfield, 39 m., ir jo žmona, 30 m., išviliojo iš susežusios jų nuomojamo Chicagoje neva pasiskolindami. Senutė dabar slaugymo namuose. Teis-

Dail. Zita Sodeikienė prie savo kūrinio. Jos paroda Baltzko Liet. kultūros muziejuje bus sausio 19 — vasario 28 d.

KANADOJE

— **Montrealyje** lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė įvyko gruodžio 16 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Įžanginį žodį tarė mokyklos vedėja Monika Jonynienė. Mokiniai suvaidino "Miško pasaką". Vaidino — V. Išganaitytė, K. Jakubonytė, G. Zabiailaitė, R. Otto, A. Valka, A. Sablauskas, D. Baršauskaitė, I. Baršauskaitė, K. Baršauskaitė, L. Celteriūtė, L. Lukoševičiūtė, A. Macvicker, A. Celteriūtė, L. Čičinskaitė, K. Čičinskaitė, R. Dainiūtė, A. Lukoševičiūtė, D. Mickutė, M. Niedvaras, V. Jurkus, M. Valinskis. Pri-taikytus eilėraščius tai progai deklamavo: K. Baršauskaitė, K. Čičinskaitė, D. Mickutė, O. Beničiūtė. Dainas ir giesmes paruošė seselė Teresė ir jas palydėjo akordeonu. Šokius paruošė mokytojos — J. Adomoniene ir J. Adomonytė. Režisavo mokytoja J. Baltuonienė.

— **Gen. Lietuvos konsulas dr. Jonas Zmuidzinas**, sausio 1 d. dalyvavo Ontario gubernatore premime, skirtame Toronte reziduojantiems konsulams, ir Lietuvos vardu pasveikino gubernatorių Naujųjų metų progą.

OKUP. LIETUVOJE

— **Lengvųjų automobilių** 1979 metų pabaigoje visoje okupu. Lietuvoje buvo 213,000. Į šį skaičių neįeina sunkvežimiai ir kitos susisiekimo priemonės.

— Rašyt. Jono Dovydaičio

mas nusprendė, kad senutei pinigai turi būti grąžinti.

PADEGIMAS

Didžiausioje Commonwealth Edison bendrovės anglimis kūrenamoji jėgainė Pekine, Tazewell apskr., įvyko sprogdimas, dėl kurio jėgainė turės būti uždaryta kelias savaites. Policija spėja, kad tai padegėjų darbas.

CHICAGOS ATLYGINIMAI

Pradinis pagrindinis atlyginimas be antvalandžių Chicagoje metams yra: autobuso šoferiui 18,004 dol., sanitarinio distrikto sunkvežimio aptarnautojui 17,846 dol., policininkui 16,524 dol., ugniagesiui 16,524 dol., miesto advokatui 16,440 dol., mokytojui 13,700 dol., bibliotekininkui 13,596 dol.

NUBAUDE

Nubausta apie 30 Illinois kalėjimų tarnautojų, nes pas juos rasta narkotikų.

NUŽUDE DANTISTĄ

Arštuotas D. Branwell, 28 m., dantistas, kaltinamas 94 peilio smūgiais nužudęs savo mokslo draugą ir verslo dalininką dantistą R. Kuelto, 26 m. Jo lavonas rastas pakelėje Lake apskrity.

PRIGERĖ

Gina Palermo, 18 m., motorizuotomis rogmėmis važiuodama su D. Genovesi, 18 m., įlūžo Schiller miško kūdroje, užvažiavę ant plono ledo, ir abu prigrėvė. Jų lavonus sekmadienį ištraukė ugniagesiai.

Dail. Zita Sodeikienė prie savo kūrinio. Jos paroda Baltzko Liet. kultūros muziejuje bus sausio 19 — vasario 28 d.

MUZIKA ĮŽENGIANTI I NEREGETUS MIESTUS

Algirdas Landsbergis

Novelės. 124 pusl. Išeido ATETIS 1979 m. Spaudė LE spaustuė.

Kaina su persiuntimu \$6.85

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 36 ct. valstyjos mokesčio.

STASYS YLA

LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS

Šeimos kūrimo vyksmai. Portfolio — iliustracijos: Zita Sodeikienė, Irena Mitkutė. Išeido Amerikos Lietuvių bibliotekos leidykla Chicago 1978 m. Spaudė M. Morkūno spaustuė. Leidybos didelio formato, 180 pusl. Kaina su persiuntimu \$21.27.

Užsakymus siųsti: Draugas,

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.